

Sygn. akt VIII U 1141/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 stycznia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR del. Renata Stańczak
Protokolant:	Anna Krzyszkowska

po rozpoznaniu w dniu 18 stycznia 2016 r. w Gliwicach

sprawy Z. J. (J.)

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego P. Terenowej w K.

o wysokość świadczenia

na skutek odwołania Z. J.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego P. Terenowej w K.

z dnia 12 marca 2015 r. **nr** (...) - 2/20

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że zobowiązuje Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego P. Terenowej w K. do wypłaty ubezpieczonej Z. J. świadczenia emerytalnego w pełnej wysokości począwszy od dnia 1 lutego 2015 roku;

2. zasądza od Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego P. Terenowej w K. na rzecz ubezpieczonej Z. J. kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego

(-) SSR del. Renata Stańczak

Sygn. akt. VIII U 1141/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 12 marca 2015 roku Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego – P. Terenowa w K. odmówił ubezpieczonej Z. J. prawa do podjęcia wypłaty w pełnej wysokości części uzupełniającej emerytury w oparciu o art.28 ustawy z dnia 20.12.1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników (t.j. Dz.U. z 2015 roku, poz. 704 z późn. zm.). Podniósł, że ubezpieczona Z. J. i jej mąż W. J. są nadal w posiadaniu gospodarstwa rolnego o ogólnej powierzchni 1,0382 ha.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczona domagała się zmiany decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z dnia 12 marca 2015 roku w całości poprzez przyznanie jej prawa do podjęcia wypłaty emerytury rolniczej w pełnej wysokości części uzupełniającej. Ubezpieczona zaprzeczyła, aby wraz z mężem była właścicielem

bądź posiadaczem gospodarstwa rolnego. Podniosła, że nie prowadzi też działalności rolniczej, ani działu specjalnego. Wraz z mężem jest właścicielem różnego rodzaju gruntów o łącznej powierzchni 1,0382 ha. Jednakże nie wszystkie z tych gruntów są sklasyfikowane jako użytki rolne lub grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych. Jedynie 0,5229 ha posiadanych gruntów stanowią grunty orne.

W piśmie z dnia 23 września 2015 roku (k.45 akt) ubezpieczona wniosła nadto o zasądzenie od organu rentowego kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniosł o jego oddalenie, podtrzymując swoje stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji, a dodatkowo podniósł, że decyzją z dnia 12.06.2012 roku przyznał ubezpieczonej prawo do emerytury rolniczej za okres od dnia 15.05.2012 roku - bezterminowo. Świadczenie zostało przyznane w części składkowej. Część uzupełniająca świadczenia podlegała zawieszeniu w 100% z powodu prowadzenia działalności rolniczej w rozumieniu art.28 ustawy z dnia 20.12.1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników, ponieważ ubezpieczona jest właścicielem gospodarstwa rolnego o powierzchni 1.0382 ha.

Sąd ustalił co następuje:

Ubezpieczona Z. J., urodzona (...), w dniu 30 grudnia 2012 roku złożyła wniosek o ustalenie prawa do emerytury rolniczej w myśl art.19 ustawy z dnia 20.12.1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Decyzją z dnia 12.06.2012 roku przyznano jej prawo do emerytury rolniczej w części składkowej ze względu na fakt posiadania gospodarstwa rolnego o powierzchni powyżej 1 ha fizycznego, tj.1.0382 ha.

Wnioskiem z dnia 25 lutego 2015 roku ubezpieczona wniosła o podjęcie wypłaty emerytury rolniczej w pełnej wysokości części uzupełniającej.

Po przeanalizowaniu sprawy organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję.

W toku procesu Sąd ustalił, że ubezpieczona wraz z mężem W. J. są właścicielami nieruchomości położonej w G. przy ul.(...), której powierzchnia od 5.12.2007 roku do chwili obecnej wynosi 1.0382 ha, w tym użytków rolnych 0.5229 ha. Pozostała część posiadanych nieruchomości, to nieruchomości zabudowane budynkami mieszkalnymi oraz budynkiem, w którym prowadzi działalność gospodarczą mąż ubezpieczonej. Przed tym budynkiem zorganizowany jest parking dla samochodów. W. J. prowadzi firmę handlową zajmującą się łóżyskami, pasami, uszczelniaczami i innymi artykułami technicznymi.

Małżonkowie J. do 2012 roku prowadzili szklarnie. Obecnie ubezpieczona nie figuruje w Urzędzie Skarbowym w G. jako prowadząca dział specjalny produkcji rolnej.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego dołączonych do akt sprawy, zaświadczenia Urzędu Skarbowego w G. z dnia 4.12.2015 roku (k.57 akt), zaświadczenia Prezydenta Miasta G. z dnia 11.12.2015 roku (k.58 akt), zdjęć spornych nieruchomości (k.61 akt), nadto zeznań świadka W. J. i ubezpieczonej Z. J. (protokół elektroniczny rozprawy z dnia 18.01.2016 roku czas od 00:06:45 do 00:38:30) . Strony nie zgłosiły dalszych wniosków dowodowych.

Zebrany materiał dowodowy Sąd uznał za kompletny i wystarczający do poczynienia ustaleń faktycznych oraz na rozstrzygnięcie sprawy. W szczególności Sąd dał w pełni wiarę zeznaniom świadka i wyjaśnieniom ubezpieczonej, gdyż są one spójne i wzajemnie się uzupełniają, a także korelują z materiałem dowodowym w postaci dokumentów zebranych w sprawie.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej Z. J. zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art.28 ust.1 ustawy z dnia 20.12.1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników (t.j. Dz.U. z 2015 roku, poz. 704 z późn. zm.) wypłata emerytury lub renty rolniczej z ubezpieczenia ulega częściowemu zawieszeniu na zasadach określonych w ust.2-8, jeżeli emeryt lub rencista prowadzi działalność rolniczą.

Art.6 pkt 3 cyt. ustawy definiuje działalność rolniczą jako działalność w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej, w tym ogrodniczej, sadowniczej, pszczelarskiej i rybnej. Zaś pkt 4 art.6 stwierdza, że gospodarstwo rolne to gospodarstwo służące prowadzeniu działalności rolniczej.

Z kolei art.28 ust.4 ustawy stwierdza, że uznaje się, że emeryt lub rencista zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej, jeżeli ani on, ani jego małżonek nie jest właścicielem (współwłaścicielem) lub posiadaczem gospodarstwa rolnego w rozumieniu przepisów o podatku rolnym i nie prowadzi działu specjalnego.

Z kolei art.1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym (j.t.Dz.U.z 2013 roku, poz.1381 z późn.zm.) przewiduje, że opodatkowaniu podatkiem rolnym podlegają grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne, z wyjątkiem gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza.

Art.2 ust.1 ustawy o podatku rolnym stwierdza, że za gospodarstwo rolne uważa się obszar gruntów, o których mowa w art.1 o łącznej powierzchni przekraczającej 1 ha lub 1 ha przeliczeniowy stanowiących własność lub znajdujących się w posiadaniu osoby fizycznej, prawnej albo jednostki organizacyjnej, w tym spółki, nieposiadającej osobowości prawnej.

Sporną w sprawie była kwestia czy ubezpieczona prowadzi działalność rolniczą na obszarze gospodarstwa rolnego, którego ona lub jej małżonek jest właścicielem lub posiadaczem.

Dla potrzeb ustalania uprawnień rentowych czy emerytalnych rolników oraz ich wysokości nacisk położyć należy na zbadanie faktu rzeczywistego prowadzenia działalności rolniczej. Prowadzenie działalności rolniczej oznacza bowiem prowadzenie na własny rachunek przez posiadacza gospodarstwa rolnego działalności zawodowej, związanej z tym gospodarstwem, stałej i osobistej oraz mającej charakter wykonywania pracy lub innych zwykłych czynności wiążących się z jego prowadzeniem. Ta praca lub czynności nie muszą mieć charakteru pracy fizycznej. Mogą one polegać także na zarządzaniu gospodarstwem. Nie ulega zawieszeniu na podstawie art. 28 ust. 1 i 3 w związku z ust. 4 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników wypłata części uzupełniającej świadczenia rolnika, który będąc właścicielem lub posiadaczem gospodarstwa rolnego faktycznie nie prowadzi w nim działalności rolniczej w rozumieniu art. 6 pkt. 3 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników. Nie samo posiadanie lub własność gospodarstwa rolnego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym uzasadnia zawieszenie części uzupełniającej wypłacanego świadczenia. Wobec czego za błędne należy uznać stanowisko, które tylko z faktem posiadania lub własności łączy prowadzenie działalności rolniczej. Prawidłowa wykładnia pojęcia zaprzestanie działalności rolniczej użytego w art. 28 ust. 4 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników oznacza, że działalności rolniczej nie prowadzi ten, kto jej faktycznie nie prowadzi, niezależnie od tego, czy jest właścicielem lub posiadaczem gospodarstwa rolnego. W kontekście zawieszenia prawa do części uzupełniającej świadczenia decydującego znaczenia nabiera fakt prowadzenia działalności rolniczej, a nie tytuł prawny do władania rzeczą. Tytuł własności (współwłasności), czy też posiadanie gospodarstwa rolnego nie rodzi obowiązku zawieszenia części uzupełniającej świadczenia, jeśli rolnik wykaże, że nie prowadzi działalności rolniczej (tak: wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 2012-12-04 sygn. III AUa 592/12, wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 2014-05-09 sygn. III AUa 1576/13, wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 2014-12-17 sygn.akt III AUa 410/14 i wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi - z 2013-06-06 sygn.akt III AUa 696/12).

Zdaniem Sądu w toku procesu bezspornie ustalono, że ubezpieczona Z. J. nie prowadzi działalności rolniczej. Małżonkowie Z. i W. J. nie prowadzą również działu specjalnego produkcji rolnej. Działalność w tym zakresie zakończyli w 2012 roku. Działalność ta polegała na prowadzeniu szklarni. Na okoliczność zaprzestania tej działalności złożone zostało do akt zaświadczenie Urzędu Skarbowego w G. (k.57 akt) oraz zdjęcia (k.61 akt).

Z regulacji art.1 i 2 ustawy o podatku rolnym wynika, że podatek rolny obciąża jedynie grunty gospodarstwa rolnego i wiąże się z samym posiadaniem gruntów sklasyfikowanych w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne. Gospodarstwem rolnym jest zatem obszar tych gruntów, czyli gruntów sklasyfikowanych w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne o łącznej powierzchni przekraczającej 1 ha (por.wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w S. z dnia 29 kwietnia 2015 roku w sprawie I SA/Sz 186/15).

Poza tym za gospodarstwo rolne nie będzie uważany taki obszar gruntów, który zajęty jest na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż rolnicza. Jeżeli na obszarze wskazanych działek nie jest prowadzona produkcja roślinna i zwierzęca, to nie można uznać, że został on zajęty na działalność rolniczą. Wówczas przedmiotem sprzedaży nie jest część gospodarstwa rolnego. Przedmiotem obrotu są w tym przypadku grunty, wprawdzie oznaczone jako rolne, ale wyłączone z produkcji rolnej i przeznaczone pod zabudowę (por.wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego siedziba w O. z 2013-12-18, w sprawie I SA/O. 744/13).

Małżonkowie Z. i W. J. posiadają jedynie 0.5229 ha użytków rolnych, co bezsprzecznie wynika z zaświadczenia Prezydenta Miasta G. z dnia 11 grudnia 2015 roku (k.58 akt). Skoro tak, to nie są oni właścicielami gospodarstwa rolnego w rozumieniu art.28 ust.4 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników. Nadto na wskazanych przez organ rentowy nieruchomościach należących do małżonków J., W. J. prowadzi działalność gospodarczą inną niż rolnicza. (...) te są też zabudowane budynkami mieszkalnymi.

Reasumując, małżonkowie J. nie posiadają gospodarstwa rolnego, ale nawet gdyby go posiadali, to i tak nie prowadzą działalności rolniczej, ani w sposób faktyczny (w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej, w tym ogrodniczej, sadowniczej, pszczelarskiej i rybnej), ani w rozumieniu zarządu i organizacji. Ubezpieczona Z. J. nie pracuje zawodowo – prowadzi dom. Z kolei W. J. prowadzi działalność gospodarczą niezwiązaną z rolnictwem.

Z powyższych przyczyn, Sąd stwierdził, że ubezpieczona Z. J. jest uprawniona do świadczenia emerytalnego w pełnej wysokości od miesiąca złożenia wniosku zgodnie z art.129 ust.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2015 roku, poz. 748 z późn. zm.) w zw.z art. 52 ustawy z dnia 20.12.1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Biorąc wszystkie powyższe względy pod uwagę, Sąd na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł, jak w sentencji wyroku.

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na mocy art.98§ 1 k.p.c.w zw.z § 11 ust.2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.j.Dz.U z 2013 roku, poz.490 z późn.zm).

(-) SSR (del.) Renata Stańczak